

Opleiding tot leraar basisonderwijs

Bekwaamheden en leeruitkomsten

Inhoud

Inleiding

3

1 Bekwaamheidsgebieden

Pedagogisch bekwaam

4

Vakinhoudelijk bekwaam

4

Vakdidactisch bekwaam

5

Bekwaam in onderwijsinnovatie

5

Professioneel bekwaam

6

2 Beroepsbeeld leraar

7

3 Leeruitkomsten

8

Inleiding

Deze 'Gids bekwaamheidseisen en leeruitkomsten' biedt studenten, opleiders en mentoren een helder overzicht van de leeruitkomsten die tijdens de opleiding worden bereikt.

Sinds 1 augustus 2017 gelden (nieuwe) wettelijke kaders voor het beroep van leraar in het basisonderwijs. Deze kaders benadrukken wat écht telt in het leraarschap: de ontwikkeling en het leren van de leerling staan centraal. Dit heeft zich verteld in de bekwaamheidseisen van leraren in het basisonderwijs.

Daarnaast is sinds 1 januari 2025 de Wet leeruitkomsten officieel van kracht. Deze wet biedt opleidingen de mogelijkheid om hun curriculum flexibeler in te richten door te werken met zogenaamde eenheden van leeruitkomsten. De wet stimuleert daarmee een meer persoonlijke en toekomstgerichte benadering van leren, waarin studenten actief meebepalen hoe zij hun leerproces vorm te kunnen geven. Leeruitkomsten beschrijven concreet en observeerbaar gedrag dat je als student aan het einde van een fase moet kunnen laten zien. Ze zijn (bewust) breed geformuleerd, zodat jij de ruimte krijgt om binnen de context van hun opleidingsschool eigen accenten te leggen en persoonlijke keuzes te maken. Daarbij sluiten de leeruitkomsten aan bij de taken die leraren in de praktijk uitvoeren: de dagelijkse lespraktijk, de activiteiten die door het jaar heen terugkeren en de werkzaamheden die verbonden zijn met de bredere schoolorganisatie.

De leeruitkomsten zijn onderverdeeld in vijf landelijk vastgestelde gebieden: pedagogisch, vakdidactisch, vakinhoudelijk, onderzoekend handelen en professionele identiteit. We starten met een korte verkenning van elk leeruitkomstgebied: wat is de essentie en waarom is het belangrijk voor het beroep? Vervolgens krijg je per opleidingsfase inzicht in de leeruitkomsten die je gaat aantonen.

Deze gids is er om richting en houvast te bieden in het leerproces. Voor schoolopleiders, mentoren en docenten vormt het een belangrijk kader om begeleiding, beoordeling en ondersteuning vorm te geven op weg naar de fase van startbekwaamheid.

Deze leeruitkomstengids is dus zowel een kompas als een spiegel. Het wijst de weg naar startbekwaamheid en nodigt uit tot reflectie. Zo ontstaat ruimte voor betekenisvolle opdrachten en een gezamenlijke dialoog tussen student en begeleider over de voortgang en richting van jouw ontwikkeling.

1 Bekwaamheidsgebieden

Pedagogisch bekwaam

Een bekwame leraar realiseert een veilig, ondersteunend en stimulerend leer- en werkklimaat voor zijn leerlingen. Hij communiceert op een open manier en waardeert de inbreng van zijn leerlingen. Hij geeft, met pedagogische tact, op een vriendelijke en duidelijke manier leiding aan een groep kinderen, organiseert stimulerende activiteiten, brengt een goede samenwerking met en tussen de leerlingen tot stand en doet een beroep op hun zelfstandigheid. Hij volgt de ontwikkeling van zijn leerlingen en het klimaat in de groep en stemt zijn pedagogisch handelen daarop af. Hij benut pedagogische theorieën en methodieken bij zijn pedagogisch handelen, stemt zijn handelen af op de achtergronden en de ontwikkeling van de leerlingen en werkt samen met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn. Daarnaast is het zijn verantwoordelijkheid om leerlingen in staat te stellen initiatief te nemen in hun eigen leerproces en hun eigen talent te ontdekken. Hij draagt bij aan de burgerschapsvorming van zijn leerlingen en hun ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke personen. Dit houdt in dat hij in zijn onderwijs aandacht schenkt aan de sociaal-emotionele, morele en identiteitsontwikkeling van zijn leerlingen.

Vakinhoudelijk bekwaam

Een leraar die vakinhoudelijk bekwaam is, beheerst de inhoud van het onderwijs dat hij verzorgt. Hij staat boven de leerstof en kan die zo samenstellen, kiezen en bewerken dat zijn leerlingen kunnen leren. De leraar weet dat zijn leerlingen de leerstof op verschillende manieren kunnen interpreteren en leren.

Hij kan leerinhouden voor zijn onderwijs selecteren, afgestemd op verschillen tussen leerlingen. Een bekwame leraar kan vanuit zijn vakinhoudelijke deskundigheid verbanden leggen met het dagelijks leven, met werk en met wetenschap en bijdragen aan de algemene vorming van zijn leerlingen. Hij verbindt de inhoud van zijn onderwijs aan de (culturele) omgeving van de school en realiseert een aantrekkelijk en inhoudelijk rijk aanbod aan leerinhouden voor alle leerlingen. Hij zoekt naar samenhang tussen vakken en leerlijnen en maakt leerinhouden betekenisvol voor de leerlingen in de groep die hij onderwijst. Een bekwame leraar overziet het curriculum van de basisschool en weet hoe zijn onderwijs voorbereidt op het vervolgonderwijs.

Vakdidactisch bekwaam

Een bekwame leraar maakt de inhoud van zijn onderwijs leerbaar voor zijn leerlingen, in afstemming met zijn collega's en ouders en passend bij het onderwijskundig beleid van zijn school. Hij doet dit op een professionele en ontwikkelingsgerichte manier. Op basis van de leerdoelen en de beginsituatie van de leerlingen maakt hij een beredeneerd didactisch ontwerp.

Hij weet van onderwijs een avontuur te maken, voor hemzelf en voor zijn leerlingen. Hij neemt besluiten over de wijze waarop zijn leerlingen de inhoud leren en over hoe hij dit efficiënt kan organiseren. Dit doet hij op grond van zijn kennis van ontwikkelingspsychologie, leren en instructie én vakdidactiek. Hij weet dat de onderwijsbehoeften niet voor elke leerling hetzelfde hoeven te zijn en differentieert in zijn didactische aanpak. Een bekwame leraar volgt de ontwikkeling van leerlingen tijdens de uitvoering van zijn onderwijs. Hij evalueert, toetst en analyseert regelmatig of de leerdoelen gerealiseerd worden en hoe dat gebeurt, bijvoorbeeld door gebruik te maken van technologie. Op basis van zijn analyse stelt hij zo nodig zijn onderwijs en leerkrachtgedrag bij. Een bekwame leraar gebruikt digitale leermiddelen en leertechnologie in zijn onderwijs op een manier die bijdraagt aan het leren van de leerlingen in zijn groep.

Bekwaam in onderzoeken handelen

Een leraar die bekwaam is in onderzoekend handelen is in staat om het onderwijs op school te verbeteren en vernieuwen. Op de eerste plaats gaat het dan over het onderwijs in de klas. Van bekwame leraren mag verwacht worden dat ze toekomstgericht onderwijs ontwerpen. Er komen steeds nieuwe (wetenschappelijke) inzichten bij over leren en onderwijs en de leraar is in dat opzicht een 'frontliniewerker'. Technologie maakt steeds meer mogelijk. Ook de kennis over innoveren zelf neemt toe. De bekwame leraar weet deze kennis te gebruiken om innovaties succesvol te verbinden aan de onderzoeks- en ontwikkelagenda van de school. Een leraar levert dan ook een bijdrage aan onderwijskundige ontwikkelingen en het oplossen van praktijkproblemen. Hij doet mee aan formele en informele werksituaties waarin expertise gebundeld wordt en praktijkgericht onderzoek plaatsvindt. Hij maakt hierbij gebruik van nieuwe kennis uit onderzoek die al in de praktijk uitgewerkt en beproefd is en vertaalt de opgedane kennis naar de praktijk van het onderwijs. Bij het ontwerpen, implementeren en volgen van innovaties houdt de bekwame leraar oog voor kwaliteit. We zien dat de trend doorzet dat scholen meer (beleids)ruimte krijgen om zelf vorm en invulling te geven aan het onderwijs. Dit nodigt uit tot vernieuwing.

Professioneel bekwaam

Leraar zijn is meer dan weten en kunnen. Een bekwame leerkracht heeft een professionele beroepsopvatting en -houding. Hij onderzoekt en ontwikkelt de eigen persoonlijkheid, normen en waarden, overtuigingen en ambities in relatie tot de eigen onderwijspraktijk. Hierbij is er ook ruimte voor twijfel, nuancering, verandering van standpunt en (zelf)onderzoek.

Ten eerste is de bekwame leraar zelfregulerend: hij formuleert doelen en plant, monitort en evalueert de activiteiten die hij onderneemt om deze doelen te behalen. Hij structureert zijn vaardigheden. Hieronder vallen vaardigheden als plannen, organiseren, monitoren en prioriteiten stellen; niet alleen binnen de onderwijspraktijk, maar ook daarbuiten.

Ten tweede toont een bekwame leraar aan dat hij zijn werk samen met zijn collega's (zowel binnen als buiten de school) kan verrichten op een professioneel verantwoorde wijze. Hij kan functioneren in uiteenlopende beroepssituaties. Een bekwame leraar blijft zich, in dialoog met anderen, ontwikkelen in de verschillende rollen die hij vervult in zijn onderwijspraktijk. Het op de juiste momenten delen van informatie, het duidelijk verwoorden van eigen opvattingen en handelen en het op constructieve wijze deelnemen aan overleg zijn voorwaarden voor het leren met en van collega's, ouders en andere belanghebbenden.

Het heeft ten derde te maken met persoonlijke opvattingen over goed onderwijs en leraarschap. De bekwame leraar kan deze opvattingen vertalen naar zijn professionele keuzes. Hij is bekend met verschillende verschijningsvormen van onderwijs en kan deze relateren aan zijn eigen visie. Hij weet een gezonde balans te vinden tussen beroepsmatige inspanning en persoonlijk welbevinden. Hij is aanspreekbaar op zijn opvattingen en keuzes en hij staat open voor de inbreng van anderen. Een leraar is in staat en bereid om op eigen initiatief kritisch te reflecteren op zijn eigen opvattingen en handelen en neemt een onderzoekende, resultaat- en ontwikkelingsgerichte houding aan. Op basis hiervan maakt hij onderbouwde afwegingen en keuzes.

2 Beroepsbeeld van de leraar

We delen graag het beroepsbeeld van de leraar in het primair onderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Dit document brengt de essentie van het leraarschap in kaart. Het beroep van leraar kent een grote diversiteit aan rollen, taken en verantwoordelijkheden, gecombineerd met diepe persoonlijke betrokkenheid.

Download het beroepsbeeld [hier](#).

3 Leervitkomsten

Initiatiefase

Leeruitkomst: pedagogisch handelen

1. Pedagogisch handelen

- 1.1 Je zorgt voor een veilig en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat, op het niveau van de (individuele) lerende.
- 1.2 Je stimuleert het zelfvertrouwen en de motivatie van de lerende.
- 1.3 Je signaleert een vraagstuk gericht op de leerling en ontwerpt een pedagogisch passende leeractiviteit, begeleidt deze/voert deze uit en evalueert je handelen en het effect van de leeractiviteit.
- 1.4 Je onderbouwt je pedagogisch handelen op basis van ervaringen in de praktijk. Je onderbouwt je pedagogisch handelen op leerlingniveau met behulp van aangedragen en relevante literatuur.
- 1.5 Je volgt in een les de ontwikkeling van de lerende in hun leren en gedrag en stemt je pedagogisch handelen daarop af.
- 1.6 Je communiceert actief met diverse betrokkenen rondom de lerende.

2. Bijdragen aan brede pedagogische doelen

- 2.1 Je beschrijft met behulp van literatuur en observaties in de praktijk de socialemotionele en morele ontwikkeling en de ontwikkeling van wendbaarheid en weerbaarheid van lerenden.
- 2.2 Je draagt met behulp van het ontwerpen en uitvoeren van een (les)activiteit actief bij aan burgerschapsvorming en de ontwikkeling van elke lerende tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene.
- 2.3 Middels het ontwerpen en uitvoeren van een (les)activiteit draag je bij aan sociaalmaatschappelijke en ethische doelen als duurzaamheid, inclusie en democratisch burgerschap.
- 2.4 Je beschrijft op basis van bronnen en observaties in de praktijk de onderwijsvisie van de school en de kwalificatie, socialisatie en subjectificatie van de lerenden.

Initiatiefase

Leeruitkomst: (vak)didactisch handelen

1. (Vak)didactisch ontwerpen en voorbereiden

- 1.1 Je bereidt vanuit een bestaande methode, leeractiviteiten voor waarin de leerinhouden van het vakgebied en de inzet van de verschillende (vak)didactische methodieken en middelen duidelijk gerelateerd zijn aan de leerdoelen
- 1.2 Je richt de fysieke en/of digitale leeromgeving in, aansluitend op de leerdoelen.
- 1.3 Je past een les binnen een bestaande onderwijseenheid, doorgaande lijn of leertraject aan, afgestemd op langere termijndoelen van het vakgebied.
- 1.4 Je ontwerpt en verzorgt (les)activiteit(en) op basis van bestaande methodes, waarin reeds een keuze is gemaakt voor (vak)didactische aanpak.
- 1.5 Je onderbouwt het eigen (vak)didactisch handelen met behulp van actuele (vak)didactische inzichten, verkregen in en gebaseerd op de praktijk.
- 1.6 Je zorgt voor een (vak)didactische innovatie op niveau van een les.

2. (Vak)didactisch uitvoeren

- 2.1 Je voert in een les planmatig en doelgericht een onderwijs- of begeleidingsactiviteit uit gebruikmakend van een bestaande lesmethode.
- 2.2 Je maakt gebruik van (vak)didactische activerende werkvormen, aansluitend bij de gestelde doelen en specifieke talenten en leerbehoeften van lerenden, om het leren betekenisvol te maken en lerenden te activeren om de gestelde doelen ten aanzien van het vakgebied te behalen in één situatie. Je maakt in een les gebruik van aangedragen (vak)didactische activerende werkvormen om het leren betekenisvol te maken en ervoor te zorgen dat lerenden de gestelde doelen behalen.
- 2.3 Je observeert een onderwijsprofessional tijdens de uitvoering op de onderwijssituatie en bent in staat een gesprek te voeren over het aanpassen van het handelen door gebruik te maken van verschillende inzichten uit de literatuur.

Initiatiefase

Leeruitkomst: (vak)didactisch handelen

3. (Vak)didactisch evalueren

3.1	Je volgt tijdens een les en na afloop van de les de ontwikkeling van de lerenden in de te bereiken korte termijn leerdoelen (lesdoel) van het vakgebied.
3.2	Je zorgt tijdens een les voor passende formatieve evaluatie en je zorgt na meerdere lessen voor summatieve toetsing. Je analyseert regelmatig of de leerdoelen gerealiseerd worden.

Initiatiefase

Leeruitkomst: onderzoekend handelen

1. Onderzoekend handelen

- 1.1 Je zoekt vanuit een innovatiegerichte veranderbereidheid proactief naar mogelijke vraagstukken op groepsniveau (stagegroep)
- 1.2 Je onderzoekt een enkelvoudig praktijkvraagstuk (een aangereikte casus vanuit de stageschool of vanuit de opleiding) voor het verbeteren van je eigen onderwijspraktijk. Je maakt daarbij gebruik van praktijkgegevens, verschillende perspectieven van belanghebbenden en kennis van aangereikte literatuur.
- 1.3 Je houdt rekening met onderzoeksethische aspecten.
- 1.4 Je deelt de opbrengst met medestudenten en de docent

Initiatiefase

Leeruitkomst: professionele identiteit

1. Professioneel ontwikkelen

- 1.1 Je reflecteert kritisch op je eigen handelen en je kwaliteiten, op momenten dat hierom gevraagd wordt, door gebruik te maken van een aangereikt model voor reflectie.
- 1.2 Je ontwikkelt je voortdurend in het werk door deel te nemen aan activiteiten en lessen samen met je studiegenoten (o.a. intervisie). Je bespreekt je ontwikkeling ook met je mentor.
- 1.3 Je bent je bewust van het belang van netwerken en werkt samen met het (leer)team, met je studiegenoten en de collega's op de stageschool.
- 1.4 Je beschrijft je persoonlijke ontwikkeling op basis van (praktijk)ervaring en gesprekken met relevante betrokkenen en kunt reflecteren door gebruik te maken van modellen die worden aangereikt.

2. Professionele identiteit expliciteren

- 2.1 Je onderzoekt actief jouw professionele identiteit door je visie op onderwijs te verkennen en te reflecteren op de onderliggende overtuigingen, normen en waarden. Je bent in staat om dilemma's uit de onderwijspraktijk te herkennen en te bespreken hoe deze jouw professionele identiteit beïnvloeden.
- 2.2 Je verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs (van de opleidingsschool). Je handelt volgens morele en beroepsethische normen

Initiatiefase

Leeruitkomst: professionele identiteit

3. Professioneel werken

3.1	Je communiceert en werkt samen met de lerenden en collega's. Je handelt volgens morele en beroepsethische normen.
3.2	Je kunt minder complexe taken (zoals les of vergadering voorbereiden) organiseren en plannen.

Kernfase

Leeruitkomst: pedagogisch handelen

1. Pedagogisch handelen

- 1.1 Je zorgt voor een veilig en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat, op het niveau van de groep en op het niveau van individuele lerenden.
- 1.2 Je stimuleert het zelfvertrouwen en de motivatie van de lerenden tijdens een les in de praktijk.
- 1.3 Je signaleert vraagstukken gericht op de groep en ontwerpt pedagogisch passende leeractiviteiten voor lerenden, begeleidt deze/voert deze uit en evalueert je handelen en het effect van de leeractiviteit.
- 1.4 Je onderbouwt je pedagogisch handelen op basis van ervaringen in de praktijk en relevante, actuele literatuur. Je onderbouwt je pedagogisch handelen op groepsniveau met behulp van relevante literatuur.
- 1.5 Je volgt in een serie lessen de ontwikkeling van lerenden in hun leren en gedrag en stemt je pedagogisch handelen daarop af in overleg met collega's.
- 1.6 Je communiceert actief met diverse betrokkenen rondom de lerenden en bent daarbij omgevingssensitief.

2. Bijdragen aan brede pedagogische doelen

- 2.1 Je signaleert met behulp van literatuur de sociaalemotionele en morele ontwikkeling en de ontwikkeling van wendbaarheid en weerbaarheid van lerenden.
- 2.2 Je ontwerpt een serie (les)activiteiten waarbij je actief bijdraagt aan de burgerschapsvorming en de ontwikkeling van elke lerende tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene.
- 2.3 Middels het ontwerpen en uitvoeren van een project draag je, in samenwerking met collega's, bij aan sociaalmaatschappelijke en ethische doelen als duurzaamheid, inclusie en democratisch burgerschap, op grond van de actuele maatschappelijke context.
- 2.4 Je ontwerpt een serie (les)activiteiten waarbij je aansluit bij de onderwijsvisie van de school en de kwalificatie, socialisatie en subjectificatie van de lerenden.

Kernfase

Leeruitkomst: (vak)didactisch handelen

1. (Vak)didactisch ontwerpen en voorbereiden

- 1.1 Je ontwerpt en bereidt, in afstemming met een collega, leeractiviteiten voor waarin hij de leerinhouden van het vakgebied en de inzet van de verschillende (vak)didactische methodieken en middelen duidelijk gerelateerd aan de doelen, het niveau en de kenmerken van de lerenden.
- 1.2 Je richt de fysieke en/of digitale leeromgeving in, aansluitend op de leerdoelen en rekening houdend met het niveau en de kenmerken van de leerling.
- 1.3 Je past, samen met collega's, een serie les(activiteiten) aan dat onderdeel is van een grotere onderwijseenheid, doorgaande lijn en leertraject, afgestemd op langere termijn doelen van het vakgebied, via een proces van analyseren, ontwerpen, maken, uitvoeren, evalueren en bijstellen.
- 1.4 Je ontwerpt en verzorgt een serie van (les)activiteiten op basis van bestaande methodes, die je aanpast op grond van actuele ontwikkelingen in het vakgebied en (beroeps)contexten waarin de vakspecifieke leerinhouden een rol spelen.
- 1.5 Je onderbouwt het eigen (vak)didactische handelen met behulp van actuele (vak)didactische inzichten en werkwijzen en legt relaties tussen theorie en praktijk.
- 1.6 Je zorgt voor (vak)didactische innovaties in de klas.

Kernfase

Leeruitkomst: (vak)didactisch handelen

2. (Vak)didactisch uitvoeren

- 2.1 Je voert, in afstemming met collega's, tijdens een serie lessen planmatig en doelgericht meerdere onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit gebruikmakend van een lesmethode of eigen ontworpen materiaal.
- 2.2 Je maakt gebruik van (vak)didactische activerende werkvormen, aansluitend bij de gestelde doelen en specifieke talenten en leerbehoeften van lerenden, om het leren betekenisvol te maken en lerenden te activeren om de gestelde doelen ten aanzien van het vakgebied te behalen in meerdere situaties. Je maakt in een serie lessen gebruik van verschillende (vak)didactische activerende werkvormen, aansluitend bij de gestelde doelen, om het leren betekenisvol te maken en ervoor te zorgen dat lerenden de gestelde doelen ten aanzien van het vakgebied behalen.
- 2.3 Je kunt door inzichten vanuit de literatuur en je ervaringen in de praktijk je handelen op verschillende manieren aanpassen op de situatie.

3. (Vak)didactisch evlueren

- 3.1 Je volgt, tijdens meerdere lessen en na afloop van de lessen de ontwikkeling van de lerenden in de te bereiken (korte en lange termijn) leerdoelen van het vakgebied
- 3.2 Je zorgt in een serie lessen voor passende formatieve evaluatie en summatieve toetsing. Je analyseert regelmatig en adequaat of en hoe de leerdoelen gerealiseerd worden en past zonodig de leeractiviteiten aan.

Kernfase

Leeruitkomst: onderzoekend handelen

1. Onderzoekend handelen

1.1	Je zoekt vanuit een innovatiegerichte veranderbereidheid proactief naar mogelijke vraagstukken op schoolniveau (opleidingsschool).
1.2	Je signaleert, identificeert en onderzoekt op systematische en navolgbare wijze en met een passende mate van grondigheid een minder complexe praktijkvraagstuk voor het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk. Je maakt daarbij gebruik van praktijkgegevens, verschillende perspectieven en kennis van relevante theoretische bronnen.
1.3	Je houdt rekening met onderzoeksethische aspecten en grenzen aan generaliseerbaarheid.
1.4	Je deelt de opbrengst met het leerteam, de schoolopleider en de mentor.

Kernfase

Leeruitkomst: professionele identiteit

1. Professioneel ontwikkelen

- 1.1 Je reflecteert regelmatig en systematisch op je professionele handelen en kwaliteiten. Je weet wat je sterke punten en je ontwikkelpunten zijn en hebt een groeiend bewustzijn van je professionele ontwikkeling.
- 1.2 Je ontwikkelt je voortdurend in het werk. Je leert regelmatig samen met en van collega's en past ontstane nieuwe inzichten toe in de praktijk
- 1.3 Je neemt actief deel aan regionale of andere professionele netwerken en toont bereidheid tot samenwerking met collega's buiten je eigen werkomgeving.
- 1.4 Je kunt je persoonlijke doelen goed formuleren en Je stuurt actief de professionele en persoonlijke ontwikkeling aan door persoonlijke ontwikkelingsdoelen te formuleren en onderneemt passende activiteiten om je ontwikkeling te volgen. Je benoemt de volgende ontwikkelingsstap door te reflecteren en vooruit te kijken.

2. Professionele identiteit expliciteren

- 2.1 Je onderzoekt jouw professionele identiteit door je visie op onderwijs te beschrijven op basis van praktijkervaringen, literatuur en rekening houdend met onderliggende overtuigingen, normen en waarden. Je kunt je visie spiegelen aan die van anderen en openstaan voor verschillende perspectieven.
- 2.2 Je neemt verantwoordelijkheid binnen de professionele ruimte en verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs (van de opleidingsschool). Je handelt volgens morele en beroepsethische normen.

Kernfase

Leeruitkomst: professionele identiteit

3. Professioneel werken

3.1	Je communiceert en werkt samen met de lerenden, de ouders/verzorgers en je collega's. Je handelt volgens morele en beroepsethische normen.
3.2	Je kunt complexe taken (zoals oudergesprekken of zorgoverleggen) organiseren en plannen. Je bent in staat om prioriteiten te stellen.

Afstudeerfase

Leeruitkomst: pedagogisch handelen

1. Pedagogisch handelen

- 1.1 Je zorgt voor een veilig en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat, op het niveau van de groep en op het niveau van individuele lerenden, rekening houdend met diversiteit. Daarbij benut je de zorgstructuur van de onderwijsinstelling.
- 1.2 Je stimuleert het zelfvertrouwen en de motivatie van lerenden om te leren.
- 1.3 Je signaleert vraagstukken en ontwerpt pedagogisch passende leeractiviteiten voor lerenden, begeleidt deze/voert deze uit en evalueert zijn handelen en het effect van de leeractiviteiten.
- 1.4 Je onderbouwt je pedagogisch handelen met behulp van actuele pedagogische inzichten.
- 1.5 Je volgt de ontwikkeling van lerenden in hun leren en gedrag en stemt je pedagogisch handelen, in overleg met collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de lerende verantwoordelijk zijn, daarop af.
- 1.6 Je communiceert actief met diverse betrokkenen rondom de lerenden, je bent omgevingssensitief en benut de diverse sociale netwerken rond de lerende.

2. Bijdragen aan brede pedagogische doelen

- 2.1 Je stimuleert de sociaalemotionele en morele ontwikkeling en de ontwikkeling van wendbaarheid en weerbaarheid van lerenden.
- 2.2 Je draagt actief bij aan de burgerschapsvorming en de ontwikkeling van elke lerende tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene, ook in diens oriëntatie op beroepen of vervolgopleidingen en het ontwikkelen van een beroepsidentiteit (gebruikmakend van netwerken/structuren van de organisatie).
- 2.3 Je draagt in samenwerking met collega's bij aan sociaalmaatschappelijke en ethische doelen als duurzaamheid, inclusie en democratisch burgerschap op grond van de actuele maatschappelijke context en de verwachte toekomstige veranderingen voor lerenden.
- 2.4 Je draagt met je handelen bij aan het uitvoeren van de onderwijsvisie van de school, en aan de kwalificatie, socialisatie en subjectificatie van de lerenden.

Afstudeerfase

Leeruitkomst: (vak)didactisch handelen

1. (Vak)didactisch ontwerpen en voorbereiden

- 1.1 Je ontwerpt en bereidt, in afstemming met collega's en passend bij het onderwijskundig beleid van de school, leeractiviteiten voor waarin hij de leerinhouden van het vakgebied en de inzet van de verschillende (vak)didactische methodieken en middelen duidelijk gerelateerd zijn aan de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de lerenden.
- 1.2 Je richt de fysieke en/of digitale leeromgeving in, met inachtneming van relevante randvoorwaarden (zoals veiligheidsvoorschriften).
- 1.3 Je ontwikkelt samen met collega's ook grotere onderwijseenheden, doorgaande lijnen en leertrajecten, afgestemd op langere termijndoelen van het vakgebied, via een proces van analyseren, ontwerpen, maken, uitvoeren, evalueren en bijstellen.
- 1.4 Je maakt keuzes in de (vak)didactische aanpak op grond van actuele ontwikkelingen in het vakgebied en (beroeps)contexten waarin de vakspecifieke leerinhouden een rol spelen
- 1.5 Je onderbouwt het eigen (vak)didactische handelen met behulp van actuele (vak)didactische inzichten en werkwijzen, met oog voor relatie tussen verschillende vakgebieden
- 1.6 Samen met collega's zorg je voor (vak)didactische innovaties binnen de school.

Afstudeerfase

Leeruitkomst: (vak)didactisch handelen

2. (Vak)didactisch uitvoeren

- 2.1 Je voert zelfstandig, in afstemming met collega's, planmatig en doelgericht onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit.
- 2.2 Je maakt gebruik van (vak)didactische, activerende werkvormen, aansluitend bij de gestelde doelen en specifieke talenten en leerbehoeften van lerenden, om het leren betekenisvol te maken en lerenden te activeren om de gestelde doelen ten aanzien van het vakgebied te behalen. Daarbij handel je met persoonlijke aandacht voor lerenden, volgens beroepsethische normen, en doet recht aan de aanwezige diversiteit.
- 2.3 Je speelt tijdens de uitvoering flexibel in op de onderwijssituatie en past waar nodig het handelen direct op de situatie aan.

3. (Vak)didactisch evalueren

- 3.1 Je volgt bij de uitvoering en na afloop van het onderwijs de ontwikkeling van lerenden in de te bereiken (korte en lange termijn) leerdoelen van het vakgebied.
- 3.2 Je zorgt voor passende formatieve evaluatie en summatieve toetsing, analyseert regelmatig en adequaat of en hoe de leerdoelen gerealiseerd worden, monitort het effect van de evaluaties en toetsing en stelt op basis van deze analyse zo nodig de leeractiviteiten of grotere onderwijseenheden of leertrajecten (vak)didactisch bij.

Afstudeerfase

Leeruitkomst: (vak)inhoudelijke expertise

1. (Vak)inhoudelijke expertise

- 1.1 Je beheerst vakinhoudelijke kennis op het niveau van de landelijke kennisbases (gericht op desbetreffende vak).
- 1.2 Je beheerst rekenen op kennisbasisniveau (3F).
- 1.3 Je beheerst de Nederlandse taal op kennisbasisniveau (4F).
- 1.4 Je beheerst de leerstof van de kerndoelen van het primair onderwijs. Je hebt inzicht in de doorlopende leerlijnen en de bijbehorende vakdidactiek en kent theoretische achtergronden daarvan.
- 1.5 Je ontwerpt en ontwikkelt onderwijs dat afgestemd is op eerdere leerervaringen van leerlingen en aansluit op de doorlopende leerlijnen en de bijbehorende vakdidactiek.
- 1.6 Als vakspecialist kun je een grondige analyse maken van het onderwijs op jouw school, waarbij je zowel sterke punten als verbeterpunten identificeert. Op basis van deze analyse ben je in staat een onderbouwd advies te geven voor het ontwikkelen van beleid met betrekking tot jouw vakgebied binnen de school.

Afstudeerfase

Leeruitkomst: onderzoekend handelen

1. Onderzoekend handelen

- 1.1 Je zoekt proactief naar mogelijke vraagstukken in de eigen onderwijspraktijk vanuit een innovatiegerichte veranderbereidheid.
- 1.2 Je signaleert, identificeert en onderzoekt op systematische en navolgbare wijze en met een passende mate van grondigheid meer complexe praktijkvraagstukken, voor het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk. Je maakt daarbij gebruik van praktijkgegevens, verschillende perspectieven van belanghebbenden en kennis van relevante theoretische bronnen.
- 1.3 Je houdt rekening met onderzoeksethische aspecten, grenzen aan generaliseerbaarheid en kwaliteitseisen zoals validiteit en betrouwbaarheid.
- 1.4 Je deelt de opbrengst met collega's.

Afstudeerfase

Leeruitkomst: professionele identiteit

1. Professioneel ontwikkelen

- 1.1 Je reflecteert kritisch op je eigen professionele handelen en je eigen kwaliteiten.
- 1.2 Je ontwikkelt je voortdurend in het werk, leert samen met en van collega's. Je gebruikt reflectie als een middel om te leren en past nieuwe inzichten toe in de praktijk.
- 1.3 Je werkt samen in (regionale of andere) netwerken.
- 1.4 Je stuurt zelfstandig de eigen voortgezette professionalisering met behulp van reflectie en persoonlijke doelen, waarbij hij de volgende ontwikkelingsstap binnen de eigen persoonlijk ontwikkelperspectief.

2. Professionele identiteit expliciteren

- 2.1 Je onderzoekt actief jouw professionele identiteit door je visie op onderwijs te verkennen en te reflecteren op de onderliggende overtuigingen, normen en waarden. Je bent in staat om dilemma's uit de onderwijspraktijk te herkennen en te bespreken hoe deze jouw professionele identiteit beïnvloeden.
- 2.2 Je neemt verantwoordelijkheid binnen de professionele ruimte en verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs, met aandacht voor de regionale en (inter)nationale context. Je handelt volgens morele en beroepsethische normen.

Afstudeerfase

Leeruitkomst: professionele identiteit

3. Professioneel werken

3.1	Je communiceert en werkt samen met lerenden, collega's, ouders/verzorgers en anderen die bij de lerenden betrokken zijn. Je handelt volgens morele en beroepsethische normen.
3.2	Je organiseert, plant en stelt prioriteiten binnen de taken/taakgebieden, ook toegepast op de middellange termijn.

IselingeHogeschool

Bachlaan 11, 7002 MZ Doetinchem

088 093 1700

info@iselinge.nl

www.iselinge.nl